

Wie zal dat BETALEN?

Wie heeft zoveel GELD?

SOCIALE ZEKERHEID

Vragen en antwoorden over de toekomst van jouw ziekteverzekering, je pensioen,...

Een uitgave van het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid

Bestuursleden AK-VSZ:

Jürgen Constandt (voorzitter)	Jan Degadt
Erik Stoffelen (secretaris)	Wim De Wit
Johan Laeremans (penningmeester)	Robin Goossens
	Wouter Opdenacker.
	Eric Ponette
	Marc Van Dongen
	Gerda Van Langendonck
	Lieve Van Onckelen
	Raf Verschuere
	Geert Wouters

**Graag een financieel steuntje in de rug via
rekeningnummer BE09 4366 2680 4157**

Waarom deze brochure?

1. Omdat we bezorgd zijn om de toekomst van de sociale zekerheid!
We vragen ons inderdaad af wie dat allemaal zal blijven betalen en wie er zoveel geld heeft. Geld om jouw ziektekosten en jouw pensioen te betalen. Want intussen werd het virtuele Zilverfonds afgeschaft en zit de overheid met meer dan 457 miljard euro aan schulden.
2. Om jou de sociale zekerheid uit te leggen in mensentaal. Je hebt daar recht op!
3. Om aan te tonen dat een eigen sociale zekerheid, zowel voor Vlaanderen als voor Wallonië een goede zaak is.

Het AK-VSZ: wie zijn we en wat doen we?

Het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid, kortweg AK-VSZ, werd opgericht in de schoot van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen met als opdracht: de uitbouw van een eigen Vlaamse sociale zekerheid.

Als je inlichtingen wenst of wil meewerken, kan je ons als volgt bereiken:

Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid
Hoogstratenplein 1 - 2800 Mechelen
Tel. 015 28 90 96 - akvsz@vnz.be - www.akvsz.org

DE SOCIALE ZEKERHEID IN EEN NOTENDOP

De sociale zekerheid: wat is dat?

Dat is een door de overheid georganiseerd systeem dat aan iedereen die er recht op heeft, een aantal sociale voorzieningen garandeert. Zij omvat:

- de kinderbijslagen (groeipakket);
- de financiële tussenkomsten bij geneeskundige verzorging en bij arbeidsongeschiktheid door ziekte, moeder- en vaderschapsverlof, invaliditeit, beroepsziekte of arbeidsongeval;
- de pensioenen;
- de werkloosheidsvergoedingen (en brugpensioen of SWT en tijdskredieten).

Sinds enkele jaren bouwt de Vlaamse overheid ook nog de Vlaamse sociale bescherming uit.

Met welk geld wordt de sociale zekerheid gefinancierd?

Voor 65 % met geld uit 'arbeid'. Met de bijdragen van werknemers en werkgevers. Dus met geld dat jij hebt 'verdiend', maar niet in handen hebt gekregen. De staat legt daar nog eens ruim 30 % bij. Met jouw belastinggeld.

En het gaat om véél geld! Zo werden de uitgaven voor 2018 op 104 miljard euro geschat. En dat is toch ook een beetje geld van jou! Je mag dus eisen dat het goed en zuinig wordt beheerd.

Door wie wordt de sociale zekerheid beheerd?

Inkomsten én uitgaven worden hoofdzakelijk centraal door de Belgische federale overheid beheerd. Met alle gevolgen van dien! De uitgaven zijn zelfs niet gebonden aan een afzonderlijk budget voor Vlaanderen en Wallonië. Vandaar: niet wie veel nodig heeft krijgt veel, maar wie veel verbruikt krijgt veel. Tot hiertoe werden door de recente 6de staats-hervorming de volledige kinderbijslagen en een gedeelte van de gezondheidszorg (13,4 % van het Riziv-budget) vanuit de federale overheid naar de deelstaten overgeheveld. In deze korte tekst wordt niet verder ingegaan op de bijzonder ingewikkelde wijze waarop die overheveling in Brussel geregeld werd.

ONZE ARGUMENTEN...

Waarom een eigen sociale zekerheid voor Vlaanderen en Wallonië?

Omdat elk volk recht heeft op zelfbestuur. Dus ook op een eigen sociale zekerheid. Vlamingen en Walen zijn totaal verschillend: andere taal, andere economie, andere cultuur. En dat mag. Alleen moeten ze dan wel eigen klemtonen kunnen leggen. Ook in hun sociale zekerheid!

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Moet Brussel dan ook een eigen sociale zekerheid hebben?

Neen! Want sociale zekerheid is een zaak van mensen! En dus een bevoegdheid van de volksgemeenschappen. En Brussel is geen volksgemeenschap. Persoonsgebonden materies komen volgens de grondwet alleen de gemeenschappen toe. Niet de gewesten. De politici maakten er met de 6de staatshervorming, het zogenaamde Vlinderakkoord, een ondoorzichtig kluwen van.

Voor ons is het simpel: elke inwoner van Brussel mag vrij kiezen tussen de Vlaamse of de Waalse sociale zekerheid. Eenvoudiger kan toch niet?

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Kan Vlaanderen eigen klemtonen leggen in de gezondheidszorg?

Een klein beetje! Denk aan het preventief borst- of darmkankeronderzoek, de thuisverpleging, de woonzorgcentra en hulpmiddelen, de echelonnering (trapsgewijze raadpleging: eerst bij jouw huisdokter, daarna eventueel bij een specialist), jouw globaal medisch dossier, ... Maar dit is onvoldoende. Vlaanderen wil nog veel verder gaan, maar botst hierbij op het veto van Wallonië of van de federale overheid!

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Kan Vlaanderen eigen klemtonen leggen in de werkloosheidsvergoedingen?

Neen! Want Vlaanderen is niet bevoegd voor de werkloosheidsvergoedingen. Hoezeer de werkloosheidscijfers in Vlaanderen en Wallonië ook verschillen.

De totale werkloosheid en de jongerenwerkloosheid waren in Wallonië in 2018 tweemaal groter dan in Vlaanderen. De langdurige werkloosheid zelfs drie maal groter. Wallonië slaagt er dus niet in om een evenwaardig jobcreatiebeleid als Vlaanderen te voeren, hoewel het daar - net als Vlaanderen - de bevoegdheid voor heeft. Kortom, allemaal verschillen die vragen om een aangepast beleid.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Kan Vlaanderen eigen klemtonen leggen in de pensioenen?

Neen! Want Vlaanderen is niet bevoegd voor de pensioenen. Jouw pensioen wordt bovendien betaald met de bijdragen van diegenen die nog aan het werk zijn, zodat de vergrijzing jouw wettelijk pensioen onvermijdelijk in gevaar brengt. En zullen de jongeren van vandaag tot hun 75 jaar moeten werken voor hun pensioen?

Er moeten dus snel extra aanvullende pensioenstelsels komen die jouw pensioen met jouw bijdragen op termijn kunnen garanderen.

Wallonië ligt echter dwars. Hoewel Vlaanderen door de snellere vergrijzing dringend behoefte heeft aan een toekomstgericht beleid.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Wordt de sociale zekerheid vandaag dan niet efficiënt beheerd?

Neen! Want de versnippering van bevoegdheden verlamt het beleid. Zo zijn de deelstaten sinds 1980 wel bevoegd voor onder meer het gezondheidsbeleid, het bejaardenbeleid, het gezinsbeleid en de arbeidsbemiddeling, maar niet voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering, de pensioenen, de kinderen in Brussel en de werkloosheidsvergoedingen.

En 8 ministers in 6 regeringen houden zich bezig met het gezondheidsbeleid. Terwijl 2 ministers kunnen volstaan:

1 voor Vlaanderen en 1 voor Wallonië. Van zuinigheid en efficiëntie gesproken!

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Wie is vandaag verantwoordelijk voor het financieel evenwicht in de sociale zekerheid?

De Belgische federale overheid! En zij vooral. Het systeem is doodsimpel. Wie veel verbruikt, krijgt veel! Gevolg: misbruiken of een laks beleid. Het aantal personen met verhoogde tegemoetkoming is daar een schoolvoorbeeld van.

Ook het veel hoger aantal artsen in Franstalig België: 29 % meer en ze weigeren de federale afspraken over de contingentering te respecteren. Dat is onaanvaardbaar! Vlaanderen en Wallonië moeten hun inkomsten en uitgaven zelf beheren, op eigen verantwoordelijkheid. Er moet een einde komen aan de eindeloze welles-nietes discussies daaromtrent. Want goede rekeningen maken goede vrienden!

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Wat zijn transfers?

Transfers zijn de stromen Vlaams geld die naar Wallonië vloeien, zonder dat Wallonië daar iets moet voor doen. Een deel ervan ontstaat in de sociale zekerheid, doordat Wallonië in verhouding tot Vlaanderen voor veel minder inkomsten zorgt, maar tegelijk toch meer uitgeeft. Daarnaast ontstaan er ook nog aanzienlijke transfers via de begroting, de financiering van gewesten en gemeenschappen en de afbetaling van de intrestlasten op de staatsschuld. Maar het is wel geld dat Vlaanderen - dus ook jij - elk jaar opnieuw onherroepelijk verliest.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Hoe groot is de geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië?

Onrechtvaardig groot! Ongeveer 12,3 miljard euro per jaar of 1.920 euro per Vlaming. Van een aderslating gesproken! Met dat geld zou Vlaanderen zijn eigen sociale zekerheid nog veel 'socialer' kunnen maken. Deze geldstroom is bovendien vooral onrechtvaardig omdat hij het gevolg is van het totaal verschillend sociaal economisch gedrag van Vlamingen en Walen.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Was er vroeger geen geldstroom van Wallonië naar Vlaanderen?

Neen, dit is een fabeltje! Ernstige studies tonen aan dat er nooit een noemenswaardige geldstroom van Wallonië naar Vlaanderen is geweest. De huidige sociale zekerheid dateert trouwens van na de Tweede Wereldoorlog. Voordien werkten er wel veel Vlamingen in Wallonië, maar dat is niet hetzelfde. De vele Vlamingen die toen omwille van hun werk naar ginder zijn verhuisd, hebben ook bijgedragen tot de welstand van Wallonië. Ze hebben zich bovendien ook aangepast. Zonder faciliteiten... Was het omgekeerde maar waar!

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Zal de geldstroom in de toekomst niet omkeren?

Neen! De tegenstanders van een Vlaamse sociale zekerheid beweren van wel, alleen is er momenteel geen enkele studie die dat aantooft.

Enkel als Wallonië en Brussel hun werkgelegenheid tussen nu en 2050 op het Vlaamse niveau brengen, zou de geldstroom afnemen, maar niet omkeren. Met de cijfers van de laatste 50 jaar voor ogen, is de kans hierop zo goed als onbestaande. Het is trouwens nogal grof om daarom voor Vlaanderen een Vlaamse sociale zekerheid af te wijzen.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Moeten wij dan vandaag niet solidair zijn met Wallonië?

Jazeker! Maar niet tot in het oneindige. Want de sociale zekerheid is geen hangmat. Sociale zekerheid moet een vangnet zijn.

De Waalse economie wordt trouwens niet beter van de Vlaamse geldstroom. Hij zorgt voor zodanig veel vervangingsinkomens, dat de wil tot herstel ontbreekt. Daarom willen wij Wallonië eerder een springplank aanreiken na de splitsing van de sociale zekerheid. In de vorm van een financieel hulpplan bijvoorbeeld. Maar dan wel beperkt in de tijd en op concrete resultaten gericht.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Zijn wij Vlamingen dan egoïsten?

Helemaal niet! Op het vlak van solidariteit heeft Vlaanderen zelfs een stevige traditie: ruim 5 % van ons Vlaams Bruto Binnenlands Product wordt elk jaar geruisloos getransfereerd... Maar de liefde moet van twee kanten komen. In Vlaanderen wonen ook armen en in Wallonië wonen ook rijken. Wallonië moet dus eerst solidair zijn binnen zijn eigen gemeenschap. De Walen moeten bovendien eens leren dat de Vlamingen het moe zijn om altijd voor geldschietter te moeten spelen, maar tegelijk nog dagelijks gekrenkt te worden in hun meest elementaire rechten.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Heeft een Vlaamse sociale zekerheid in Europa nog wel zin?

Absoluut! Nu meer dan ooit. Want om eigen klemtonen te leggen en om onze sociale zekerheid veilig te stellen, moet Vlaanderen rechtstreeks in Europa kunnen meespreken over de harmonisatie van de sociale wetgeving en over de solidariteit tussen de regio's. Vlaanderen is daarvoor meer dan volwassen genoeg! Trouwens, is de verscheidenheid niet de grote rijkdom binnen Europa?

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Is Vlaanderen niet te klein voor een eigen sociale zekerheid?

Neen! Want de EU-lidstaten Cyprus, Denemarken, Estland, Finland, Ierland, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Slovenië en Slowakije tellen minder inwoners dan Vlaanderen. En toch hebben ze een eigen sociale zekerheid. Wat zij kunnen, kan Vlaanderen even goed.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Zal een Vlaamse sociale zekerheid even sociaal zijn als de Belgische?

Nog meer! Kijk alvast naar de uitbouw van de Vlaamse sociale bescherming met zorgbudgetten voor zwaar zorgbehoevenden, voor mensen met een handicap en voor ouderen met een zorgnood.

Ons streven voor een eigen Vlaamse sociale zekerheid is ook ingegeven door onze bekommernis over de betaalbaarheid en toegankelijkheid van de sociale zekerheid voor de komende generaties. Zonder communautarisering dreigt de sociale zekerheid niet alleen onbetaalbaar, maar ook asociaal te worden.

Vandaar... de hoogste tijd voor een Vlaamse sociale zekerheid!

Kan ik zelf meewerken aan een Vlaamse sociale zekerheid?

Graag zelfs! En zeer concreet, op drie manieren:

- Sluit aan bij een ziekenfonds dat meewerkt aan de uitbouw van de Vlaamse sociale zekerheid.
- Als er morgen verkiezingen zijn, stem dan alleen voor een partij of kandidaat die niet enkel praat, maar ook écht werk maakt van de Vlaamse sociale zekerheid.
- Ten slotte: contacteer ons gerust om onze Vlaamse én sociale boodschap mee uit te dragen.

Kortom het is de hoogste tijd voor jouw eigen Vlaamse én sociale zekerheid!

Deze brochure wordt je gratis aangeboden door

V&N
Vlaams & Neutraal
Ziekenfonds

Het VNZ, je preventief gezondheidsfonds

Terugbetalingen:

Diëtist tot **50 euro**

Lidgeld sportclub tot **30 euro**

Oordoppen op maat tot **50 euro**

Psycholoog tot **50 euro**
(100 euro t.e.m. 18 jaar)

Sportmedische keuring
tot **30 euro**

Vaccinaties tot **50 euro**

Ontdek meer voordelen
op vnz.be of bel 015 28 90 90
VNZ, verrassend voordelig

VNZ
Vlaams & Neutraal
Ziekenfonds